

Sessietitel: 3c - spelende kinderen
Verslaggever: Stephanie Taymans

VERSLAG:

Als speelconsulenten willen ze mensen en organisaties ondersteunen om speelkansen voor kinderen te verhogen. Ze bieden vorming, advies en begeleiding. Van beleid tot praktijk, overal waar kinderen zijn. Kinderopvang, huis van het kind... Spin-off van VDS, maar niet voor speelpleinen.

We gaan het vandaag hebben over de speelrelatie tussen kinderen en jongeren en de unieke meerwaarde die dit meebrengt.

Intro

Wat als volgende zomer al je begeleiders van je werking 40-ers en 50-ers zijn?
Meer structuur, saai, strenger en meer volgens vaste regels, meer koffie, grijs, spelvoorbereidingen met de oude spelling, meer toezicht en minder spelen, voorzichtig, minder risicovol spelen, minder op maat, wellicht ook leuk? Tikkertje looprek.

Hoe is de speelrelatie tussen een kind en jongere?

Er is een groot verschil tussen de privésfeer en het jeugdwerk. Als kinderen naar een familiefeest gaan, blijven ze niet bij hun ouders of oudere zus of broer zitten, maar gaan ze op zoek naar leeftijdsgenoten. Ze gaan op zoek naar ruimte. Ze gaan niet spontaan neigen naar 16-17-jarigen. In de privésfeer tonen jongeren vaak minder interesse in kinderen. Ze staan er vrij onverschillig tegenover. Je hebt natuurlijk ook altijd uitzonderingen!

De relatie is dus met andere woorden door de context gebonden. Met jeugdwerk creëren we een context waar we een magische combinatie maken, alle speelknoppen open en iedereen wil alleen maar spelen. Zo kom je tot een intensere speelrelatie tussen kinderen en jongeren. Bart zal ons meenemen in dit tweede luikje, hoe de magie kan overslaan.

Jongeren en volwassenen worden overschat als het gaat over spelen. Vzijn niet altijd nodig om tot intens spelen te komen.

Kinderen hebben vier aanleidingen tot spelen:

- Kinderen
- Begeleiders
- Materiaal
- Ruimte

In België focussen we vooral op het luikje begeleiders. Als we kijken naar andere landen, ligt de focus vaak op materiaal en/of ruimte. Bart is zeker fan van onze manier van werken. We mogen gewoon de andere pijlers niet vergeten.

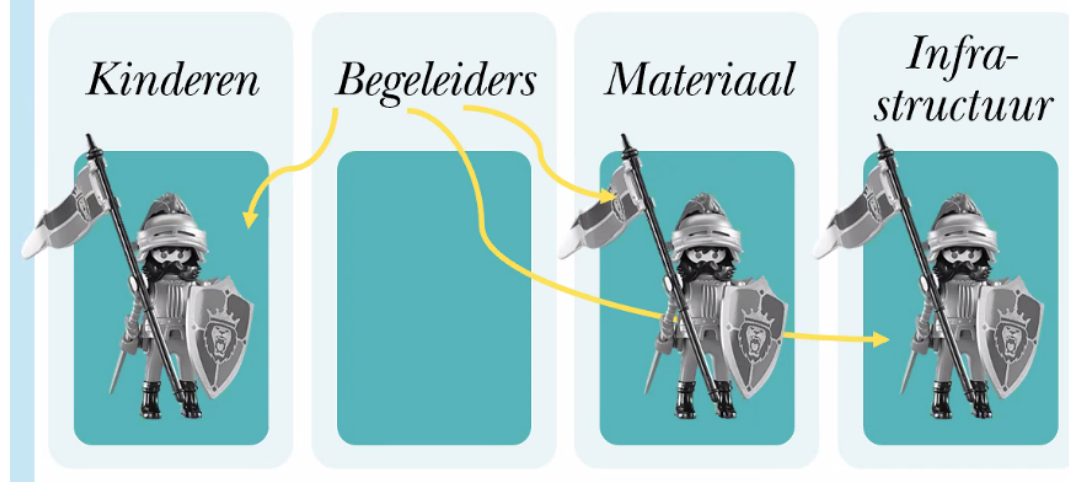
Jongeren en volwassenen worden naar waarde geschat. Zij creëren speelkansen die de kinderen alleen niet kunnen ontdekken of zien. Je kan verschillende rollen opnemen als begeleider:

Belang van jongeren en volwassenen wordt onderschat.

Wij bepalen hoe kinderen met elkaar spelen. Chiro versus speelplein. Welk materiaal er ter beschikking is, wordt bepaald door volwassenen. Van aankoop tot welk materiaal ze mogen kopen. Hetzelfde met infrastructuur; mogen kinderen buiten spelen als het regent?

(BELANG VAN) JONGEREN EN VOLWASSENEN WORDT **ONDSCHAT**

De playmobilmannetjes zijn de poortwachters. Die staan tussen het kind en de speelkansen. Het is interessant om jongeren en begeleiders daar bewust van te maken.

De jongere als poortwachter

De poortwachter kan een heel rode of groene invulling krijgen. De rode staat tussen het kind en de speelkansen. Hij voelt altijd een rem om toch altijd maar iets niet te doen. Dit bepaalt zeer hard hoe er gespeeld wordt. Dit gaat over typische dingen: orde en netheid, vuil worden, avontuurlijk spelen... De groene zegt altijd: "Doe maar, doe maar." De rode zegt altijd: "Ja, maar...". De animatorenploeg is een mix van deze dingen. Je hebt de visie en cultuur, en daar bovenop heb je nog de individuele verschillende tussen animatoren.

Jongere als groene poortwachter versus volwassene als rode poortwachter

Jongeren zijn uit zichzelf vaker een groene poortwachter dan de volwassene, die eerder de rode poortwachter zal zijn. Jongeren zijn nog meer onbezonnen. Uitzonderingen uitgezonderd!

De jongere denkt minder aan de gevolgen, laat zich minder afremmen en voelt kansen. Kindbeeld ziet er anders uit; ziet enkel het hier en nu. Een jongere heeft nog geen kindbeeld, hiermee wil Bart hen niet onderschatten maar dit geeft zeker ook voordelen. Kinderen redenen zelf ook zo. Zij denken niet in ontwikkeltermen.

Rode poortwachters zijn volwassenen in wording, bescherming en opvoeding. "Not yet's". Dit alles heeft een enorme impact op het vrijuit spelende kind!

Al dit is iets waar het jeugdwerk in Vlaanderen erg fier op mag zijn en ook is.

De jongere als rolmodel

Een jongere is geen kind meer, maar ook geen echte volwassene (geen ouder, of leerkracht...) en dat is een speciale positie. Wat kinderen zeggen als ze naar een speelplein gaan is: entertain mij!

Jongeren gaan naar het speelplein, en hebben aanleunende interesses. Als je als volwassene zo'n dingen wil doen (denk maar aan TikTok), dan maak je je onsterfelijk belachelijk. Van jongeren aanvaarden kinderen en tieners dit gemakkelijker. In andere sectoren zijn ze ontzettend zoekende hoe ze verbinding kunnen maken met hun tieners.

De energie van jongeren lijkt soms onuitputtelijk, hetzelfde geldt voor kinderen. Dat jongeren een rolmodel zijn, zit niet enkel in de grote animatieve en risicovolle spelen, maar zeker ook in de "beenplakkers". Zij vragen letterlijk 'vind me leuk' en 'zie mij graag'. Het zorgzame aspect mag een kritisch aspect zijn en blijven. De animator is een held(in) in de ogen van de kinderen. Zij zijn nog bereikbaar, de animator is de grotere versie van zichzelf. Echte volwassenen zijn minder bereikbaar.

Pleidooi voor onnozelheid

Onnozelheid is een onderschat woord. Dit is eigen aan het speelplein of op cursus. Cursus is een toonvoorbeeld waar spelen terug tot leven komen. Bij de meesten zit er een laagje stof op en in deze context wordt het laagje stof weggeblazen en zijn de meest gekke dingen mogelijk. Zowel het speelplein als cursus is een unieke setting, waar unieke dingen mogelijk zijn.

Alle ideeën zijn leuk, laat het maar begaan. Onnozelheid is op deze manier een belangrijk woord, in plaats van een lachwekkend.

Je rol als speelpleinwerking

Hoe kunnen we de wisselwerking tussen kinderen en jongeren bevorderen?

Heel deze achtergrond meegeven aan de jongeren, dat je hen bewust maakt van hun rol en alle (al dan niet) verwachtingen die daarbij horen. Zorgen dat jongeren en speelpleinverantwoordelijke samen wisselen tussen de groene en de rode poortwachter. Bart volgt dit wel, hij focuste hier erg op de animator. Kinderen gaan pas een hechte speelrelatie opbouwen als dat kind er ook effectief terecht bij kan. Kan gaan om een kleuter voor een knuffel of een tiener die zijn verhaal eens kwijt kan.

Cultuur en setting creëren waar jongeren hun ding kunnen doen, waar ze jong kunnen zijn en de beste speelse versie van zichzelf kunnen worden.

Dit moet iedereen weten na de sessie: dit perspectief is zeker de moeite waard om eens te bekijken. Het geeft alweer verheldering over spelen en hoe je speelkansen nog meer kan benutten.

Deze quote/uitspraak zal mij altijd bijblijven:
Meespelen is eigenlijk als begeleider jezelf durven loslaten. - Arne, jeugdconsulent
Hoogede, verantwoordelijke speelplein Zoeber